

Assumpte

Rebuig dels malalts al tractament

Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut)

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT)

Índex

1. Exposició de motius
2. Àmbit d'aplicació
3. Objecte
4. Actuacions específiques
5. Seguiment
5. Entrada en vigor

1. Exposició de motius**I. Marc legislatiu**

D'acord amb el Conveni per a la protecció dels drets humans i la dignitat de l'ésser humà respecte a les aplicacions de la biologia i la medicina, del Consell d'Europa (Conveni d'Oviedo), la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, i la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació o documentació clínica, el pacient té dret a donar el seu consentiment informat a qualsevol intervenció en l'àmbit de la salut.

En el mateix sentit, cal fer referència a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. L'article 23 relatiu als drets en l'àmbit de la salut, preveu a l'apartat 3, entre d'altres, el dret a la informació sobre els tractaments mèdics i llurs riscos, abans que els siguin aplicats, i el dret a donar el consentiment per a qualsevol intervenció, en els termes que estableixen les lleis. Així mateix, la Llei 25/2010, de 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, a l'article 212.2 estableix les previsions sobre el consentiment informat.

II. Consentiment informat i rebuig del malalt al tractament

D'acord amb aquest marc, la persona capaç té dret a donar el seu consentiment informat a qualsevol intervenció en l'àmbit de la salut, de forma lliure, voluntària i personal, després d'haver rebut la informació necessària, amb l'excepció de quan existeix risc per a la salut pública a causa de raons sanitàries que estableix la llei o quan existeix risc immediat greu per a la integritat física o psíquica del malalt i no és possible obtenir el consentiment de la persona pacient ni el dels seus familiars o persones vinculades, o no existeix un document de voluntats anticipades.

L'atenció sanitària a les persones s'ha de poder oferir en condicions de respecte a l'autonomia de la persona pacient, mitjançant el correcte procés d'informació i de

consentiment informat.

Amb el consentiment informat els pacients consenten o rebutgen una proposta terapèutica. Pel que fa al dret al rebuig, els seus límits es troben precisament en els requisits de tota decisió autònoma: que el pacient hagi comprès la informació sobre la bondat i l'oportunitat del que se li ofereix i que tingui capacitat per decidir-ho personalment i lliurement.

Es considera que la decisió del rebuig informat ha de complir uns requisits: ser personal, el pacient ha de tenir capacitat legal i ser competent, la decisió ha de ser lliure, informada i dialogada, autèntica i actual.

Es considera que els centres sanitaris han d'establir de portar a terme les corresponents actuacions per tal de garantir aquest dret del pacient.

III. Recomanacions del Comitè de Bioètica davant el rebuig dels malalts al tractament

El Comitè de Bioètica de Catalunya, en sessió celebrada el 9 de març de 2010, va aprovar el document Recomanacions del Comitè de Bioètica davant el rebuig dels malalts al tractament.

El document exposa el marc ètic en el qual s'haurien de prendre les decisions i s'estructura en els apartats següents: 1. La fonamentació ètica i legal del rebuig a les actuacions mèdiques. 2. L'acceptació d'una actuació, però amb limitacions posades pel pacient. 3. L'objecció professional davant la negativa o la limitació del pacient. 4. La institució i el rebuig del pacient al tractament. 5. L'ajuda als professionals.

El [document](#) és accessible al web del Departament de Salut.

D'acord amb l'article 9 del Decret 66/2010, de 25 de maig, pel qual es regula l'establiment dels convenis i contractes de gestió de serveis assistencials en l'àmbit del Servei Català de la Salut, que preveu les instruccions del Servei Català de la Salut i estableix que les entitats proveïdores de serveis sanitaris han de complir les instruccions que el Servei Català de la Salut dicti en el marc de les seves competències.

D'acord amb l'article 6.1.f de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de

Catalunya, que estableix que una de les finalitats del CatSalut és la humanització dels serveis sanitaris, mantenint el màxim respecte a la dignitat de la persona i a la llibertat individual.

En exercici de les facultats que m'atorguen els articles 16 i 17 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, dicto aquesta Instrucció.

2. Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut).

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

3. Objecte

Aquesta Instrucció té per objecte instar les entitats proveïdores de serveis sanitaris a implantar, en cas que no ho hagin fet, les corresponents actuacions sobre el dret al rebuig dels malalts al tractament, de forma que també es garanteixi el correcte procés d'informació i d'atenció i, si és el cas, l'alta del pacient, d'acord amb la normativa vigent.

Així mateix, es recomana a les entitats proveïdores de serveis sanitaris que adoptin les Recomanacions del Comitè de Bioètica de Catalunya davant el rebuig dels malalts al tractament, document aprovat en la reunió de 9 de març de 2010, del Comitè de Bioètica de Catalunya.

4. Actuacions específiques

a) Protocols d'atenció dels centres sanitaris

Es recomana que els protocols d'atenció dels centres sanitaris recullin les esmentades recomanacions, de forma que es garanteixi la seva responsabilitat amb relació al compliment de l'esmentat marc legislatiu i el dret al rebuig al tractament.

b) Consentiment informat

Pel que fa al consentiment informat, tant si és verbal com si s'ha d'expressar per escrit en aquells supòsits que preveu la legislació sanitària, aquest ha de constar a la història clínica, en el primer cas mitjançant anotació al curs clínic i, en el segon cas, mitjançant la

incorporació del full de consentiment informat degudament signat pel pacient o per la persona legitimada.

c) Rebuig anticipat al tractament

En la situació d'incompetència sobrevinguda, la voluntat del malalt de rebuig al tractament expressada prèviament, ja sigui mitjançant el consentiment informat o bé mitjançant un document de voluntats anticipades, és vinculant i ha de ser respectada.

5. Seguiment

El CatSalut farà un seguiment de la implantació d'aquestes actuacions.

6. Entrada en vigor

Aquesta Instrucció entra en vigor el 20 de juny de 2012.

Barcelona, 11 de juny de 2012

El director

Josep Maria Padrosa i Macias